

HAKURUUTU

2
16

TAPAHTUMAT 2016

ELOKUU

MEJÄ, Uusimaa 7.8.2016

SYYSKUU

NOME-B:

HSKP piirimestaruus 10.9.2016

ALO ja AVO 10.9.2016

UUDENMAAN piirimestaruus 11.9.2016

ALO ja AVO 11.9.2016

NOU – Noutajien taipumuskoe, Raasepori 10.–11.9.2016

NOME-A, Uusimaa 22.9.2016

KV(A)-koe 24 – 25.9.2016

LOKAKUU

NOME-A, Janakkala 5.10.2016

NOWT, Loppi 15. ja 16.10.2016

NOME-A, Oripää 22.10.2016

MARRASKUU

Yhdistyksen syyskokous marraskuussa 2016

NOME-koulutusta Karjalohjalla 19.–20.11.2016

SNJ mukana Riihimäen Erämessuilla 9.-12.6.

Tervetuloa vierailemaan Suomen Noutajakoirajärjestön messuosastolla (U 533) sekä seuraamaan noutajien koulutusnäytöstä Sammaliston kosteikolle!

Osastollamme (U 533) tapahtuu:

Mikä tekee noutajasta hyvän metsästyskoiran? Millainen koti- ja perhekoira noutaja on metsästyskauden aikana ja sen ulkopuolella? Tule keskustelemaan kokeneiden noutajaharrastajien kanssa sekä tapaamaan oikeissa metsästystilanteissa käytettäviä noutajia. Myös perheen pienimmät ovat lämpimästi tervetulleita rapsuttelemaan osastomme karvakuonoja!

Noutajien koulutusnäytös lauantaina 11.6. klo 11 - 17

Sammaliston kosteikolla messupäivän aikana.

Koe noutajien saumaton yhteistyö ohjaajien kanssa oikeita metsästystilanteita jäljittelevissä näytöksissä. Kosteikolle on bussikuljetus messualueelta. Noutajia on esillä myös messualueen keskuskentällä.

Aukioloajat:

to 9.6. - pe 10.6. klo 11 - 19

la 11.6. - su 12.6. klo 10 - 18

NOUTAJA Monipuolinen metsästyskoira

Lisätiedot:
www.eramessut.fi
www.snj.fi

Kuvat:
Markku Kastepohja (tollerit ja chessit, kultsu),
Sanna Sierilä (muut)

NOU/NOME-toimikunnan tehtävänä

on tehdä tunnetuksi noutajien metsästyskoekoitoimintaa sekä noutajan käyttämistä noutavana lintukoirana.

Toimikunta järjestää aiheeseen liittyviä infotilaisuuksia sekä edesauttaa jäsenten harrastusmahdollisuuksia järjestämällä taipumus- ja metsästyskokeita sekä niihin tähtäävää koulutusta.

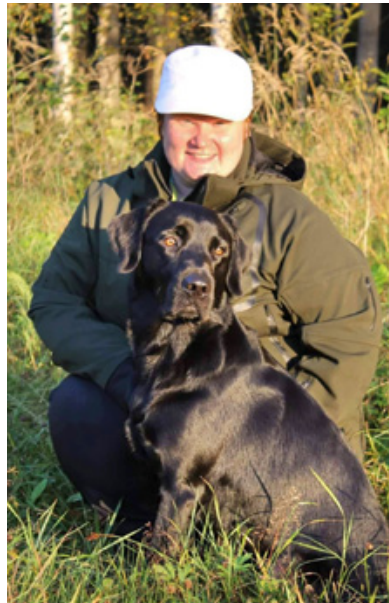
Vuoden 2016 NOU/NOME-toimikunta esittäytyy: (Johtokunnan jäsenten esittely ollut numerossa 1/2016)

Esa Schöen, Toimikunnan puheenjohtaja ja johtokunnan jäsen
Antti Tarkkala, Yhdistyksen puheenjohtaja ja toimikunnan jäsen
Janne Rönni, Yhdistyksen varapuheenjohtaja ja toimikunnan jäsen
Krista Kumpuvaara, toimikunnan jäsen
Outi Pohjonen, toimikunnan jäsen
Minna Hurme, toimikunnan jäsen
Laura Parviainen, toimikunnan jäsen
Pekka Lahti, toimikunnan jäsen
Marko Bergholm, toimikunnan jäsen
Mikko Tani, toimikunnan jäsen
Heli Segersvärd, toimikunnan jäsen

Olen **Krista Kumpuvaara** ja UMN:n nome-toimikunnassa mukana ensimmäistä vuotta. Noutajien kanssa harrastaminen alkoi reilut kuusi vuotta sitten, kun hankin itselleni valmistujaislahjaksi käyttölinjaisen labradorinoutajan. Noin viiden vuoden ajan olen aktiivisesti talkoillut ja järjestänyt kokeita eri yhdistyksille. Harrastukseni aloitin Pirkan Nuuskuissa, jossa olen myöskin edelleen mukana nome-toimikunnassa. Suurin osa vapaa-ajastani kuluu yhdistystoimintaan, kokeiden järjestämiseen ja omien koirien kanssa harrastamiseen. Itselläni on kaksi käyttölinjaista labradorinoutajaa, joiden kanssa käyn metsällä ja kokeissa. Lisäksi meidän laumaan kuuluu mieheni neljä sileäkarvaista noutajaa.

Koirien kanssa harrastus on ainakin itselleni antanut jo näiden muutamien vuosien aikana paljon; hienoja kokemuksia omien koirien kanssa metsällä ja kokeissa, hauskoja talkoopäiviä loistoporukassa unohtamatta monia uusia ystäviä, joita harrastus on tuonut mukanaan! Mitähän sitä tekisikään kaikella vapaa-ajalla, ellei olisi kokeita järjestettävänä ja touhuamassa omien koirien kanssa. Ota rohkeasti yhteyttä tapahtumien järjestäjiin tai toimikunnan puheenjohtajaan Esaan, mikäli haluat mukaan järjestämään tapahtumia. Aiempaa kokemusta ei tarvita ja myös kokeneet otamme ilolla mukaan.

t: Krista

Hei!

Olen **Outi**, UMN:n nome-toimikunnan jäsen Espoosta. Olen ollut UMN:n jäsen siitä lähtien, kun sain ensimmäisen noutajani, eli vuodesta 2000. Nome-toimikunnassa olen touhunnut viitisen vuotta. Ensimmäinen noutajani oli sileäkarvainen noutaja Sniffens Esprit, "Tinka". Tinkan kaveriksi tuli pian toinen flätti Sniffens Topsy Thursday, "Nala". Tuolla ihanalla rodulla on aina tärkeä paikka sydämessäni, vaikka kolmannen koiran kohdalla vaihdoinkin käyttölinjaiseen labradoriin. Tällä hetkellä koiralaumassani on kolme labradorinarttua: FI KVA Eagle Owl's Nyksos "Capri" (7v.), Streamlight's Jane's Belle "Dixie" (4v.) ja Eagle Owl's Venus "Veenus" (6kk). Fättieni kanssa kokeilin eri harrastuslajeja kuten tokoa ja agilitya, SNJ:n leirillä testasin vepeäkin ja muutamassa näyttelyssäkin tuli pyörähdettyä. Lapsuudenkodin mäyräkoirien kanssa tuli tallattua muutama mejä-jälkiäkin. Tinka kuitenkin rakasti noutojuttuja eniten ja sitä myöten sytytti myös oma kipinäni nomeen. Nykyisten koirieni kanssa harrastankin sitten vain nomea. Kilpailen ja starttailen

koirieni kanssa WT-, nome B- ja nome A-kokeissa. Koirien myötä kiinnostuin myös metsästyksestä ja suoritin metsästäjäutukinnon ja ostin oman haulikon. Koirat ovatkin nykyään tärkeässä osassa metsästyskaverina, siinä ne ovat aivan korvaamaton apu. Noutajaharrastuksen myötä olen tutustunut moniin mukaviin ihmisiin ja saanut uusia ihania ystäviä!

Kivaa kesää kaikille ja mukavia noutoja niin kesän kokeissa kuin syksyn metsästyksreissuillakin!
Outi

Hei,

Olen **Minna Hurme** Veikkolasta, jossa asun perheeni sekä karvakorvieni kanssa. Ensimmäinen koiramme Sera (FI KVA Eagle Owl's Hedera) tuli taloon kesällä 2006 ja siitä kaikki tähän harrastukseen liittyvä alkoi. Seran jälkeen lauma on kasvanut kahdella, ja mukaan liittyi 2008 Cuda (Eagle Owl's Rhea Silvia) ja viimeiseksi Lili (Eagle Owl's Rhea Silvia). Tämän lauman kanssa tulee puuhasteltua, käytyä metsällä sekä rodunomaisissa kokeissa. Omien koirien lisäksi olen ollut mukana järjestämässä kokeita ja koulutuksia. UMN:n NOU/NOME-toimikunnassa olen ollut mukana vuodesta 2010 ja vuosina 2011–2013 toimin NOME-toimikunnan puheenjohtajana.

Hyvää kautta ja iloisia hetkiä harrastuksen parissa toivottelen!

Olen **Laura Parviainen** Helsingistä ja NOME-toimikunnassa nyt ensimmäistä vuotta. Uudenmaan noutajakoirayhdistykseen liityin reilu kolme vuotta sitten, kun hankin ensimmäisen labradorinnoutajani. Tällä hetkellä minulla on siis yksi käyttölinjainen labradorinnoutaja, jonka kanssa harrastetaan metsästysten ja kokeiden lisäksi pelastuskoirapuolella hakua, raunioita ja jälkeä. Nomeilun pariin päädyin nimenomaan Uudenmaan noutajakoirayhdistyksen kautta: ensin taipumuskoekursseille ja seuraavana keväänä NOME-kurssille ja pian huomasinkin viettäväni viikonloppuja kokeissa ja muissa koirata-pahtumissa. Kannattaa siis ehdottomasti osallistua yhdistyksen järjestämille kursseille sekä koulutuksiin ja kokeisiin. Erityisesti toivoisin uusien noutajaharrastajien löytävän mukaan toimintaan!

Laura Parviainen

Olen harrastanut metsästystä yli 30v. useassa eri muodossa ja eri koiraroduilla. Ensimmäisen noutajani hankinkin vuonna 2010 metsästyskäyttöön kun kaverini koira toi hieman rutistuneita lintuja ja saalis jäi laihaksi. Tarkoituksenani ei ollut osallistua kokeisiin, mutta hankkiessani koiraa tuli puhetta taippareista joista ei ollut minulla mitään tietoa ja sitten hetken päästä oltiinkin jo NOME-kokeissa mukana... vanhan kilpailuviettini iski. Nykyä minulla on kaksi käyttölinjaista labradoria, joista reilu vuoden vanha Haki on uusin tulokas. Kokeissa tulee käytyä eri lajeissa, sekä sen lisäksi koulutan ja osallistun kokeiden järjestämiseen eri rooleissa.

Pekka Lahti

Olen **Marko Bergholm** Espoosta, jossa asun vaimoni, poikani ja neljän koiran kanssa. Ensimmäinen noutaja saapui perheeseemme 1998 ja siitä se homma sitten lähti. Nykyisin laumamme kolmesta noutajasta yksi on eläkkeellä ja kahden muun kanssa harrastan NOME-B:tä sekä WT:tä sekä käyn metsällä lintujahdeissa. Olen myös mukana kouluttamassa taipumuskoekursseja ja järjestellessä kokeita.

Mikko Tani

Olen harrastanut noutajien kanssa n. 10 vuotta Nome puolen touhuja ja metsästystä sen mitä aikaa on syksyisin jäänyt. Tällä hetkellä taloudessa kaksi noutajaa, eläkeläinen Ronski 12 v ja aktiivi Lula 6 v. Uudenmaan noutajakoirayhdistyksessä olen toiminut viitisen vuotta ja tällä hetkellä vastaan siitä että pakastimissa riittää riistoja kokeiden järjestämiseen. Koekausi on tänä vuonna jo avattu ja suunnitelmassa on käydä muutamissa Nome-B ja WT kisoissa sekä A-kokeissa.

”Vahvasta harjoittelussa aina perustaa, koska kaikissa ongelmatilanteissa koira toimii perustan mukaisesti ”

– 6.3.2016 Porvoossa pidetty jälkiseminaari

Iina Purola

ralle, joka ei esimerkiksi enää terveytensä puolesta pysty tekemään hyppynoutoja, mutta jäljestäminen sujuu edelleen mainiosti ja tuottaa koiralle tyydytystä. MEJÄ-kokeessa ei nimitäin ole lainkaan tottelevaisuusosuutta tai esi-neruutua, ainoastaan jälkiosuus. Luennoitsijoina seminaarissa toimivat Anu Purola metsäjäljen osalta ja Iina Rinne verijäljestä puhuen.

Metsäjälki

Anu Purola kasvattaa suursnautsereita (=riiseni) ja labradorinnoutajia kennelnimellä Tintenfass. Hän on kilpaillut kuudella eri koiralla yli 300:ssa kokeessa/kilpailussa yli 30-vuotisen koiraharrastusuransa aikana. Anu aloitti esityksensä kertomalla ihastuneensa labradoriin sen nenätyöskentelyn ja hermorakenteen vuoksi, vaikka on vannoutunut riisenharrastaja. Anun kantanarttulabbis Humppe (Punapakan Rokkimimmi) on koulutettu kuten suursnautserit maastossa. Anu totesi, että labradori on paljon älykkäämpi, kuin moni perinteisistä palveluskoirista. Labradorin herkkyyden näkyy tottiksessa, mutta maastossa ne ovat hyvin kestäviä. ”Älä koskaan tree-naa suuttuneena, suhdeongelmat näkyvät heti koulutuksessa” Anu painotti. Hän kertoi, että nouto tulee ilmaiseksi labradorilla ja Humppe on Anun koirista ainoa, joka noutanut kepit jäljellä.

Anu kävi esityksessään lyhyesti läpi palveluskoirien jälkilajit, joita ovat metsäjälki (PAJÄ) ja peltojälki (PAEJ). Metsäjälki on Suo-

messa eniten harrastettu palveluskoirien jäljestyksen muoto. Jälki lajina sopii kaikille roduille, mutta metsäjäljellä kilpailuoikeus on vain palveluskoiraroduilla. Pelastusjälkeä voi harrastaa kaikilla rekisteröidyillä koirilla. Jälkiharrastuksen etuja ovat harjoittelumahdollisuudet kaikkialla Suomessa ja sitä voi harrastaa myös yksin. Anu totesi, että varsinainen koiran jäljestyskoulutus tapahtuu itse tehdyillä jäljillä. Leireillä ja seminaareissa voi saada vieraan tekemiä jälkiä, uusia ideoita ja joskus ratkaisuja ongelmiin. Anu suosittelee jälkeä lajina kaikille pennunostajille, koska perhe saa koirasta paremman käsityksen kun se saa luontaista tekemistä ja koiran taipumus jäljestää kertoo koiran kapasiteetista ja tuottaa koiralle iloa.

Metsäjälkikoe

Palveluskoirakokeissa on aina tottelevaisuusosa, joka on kaikissa kokeissa lajista riippumatta samanlainen sekä maasto-osa kuten jälki, haku, viesti jne. Osien suoritusjärjestys voi vaihdella. Koiran on onnistuttava sekä tottelevaisuudessa että maasto-osuudessa saadakseen tuloksen, jota kutsutaan koulutustunnukseksi. Koiran on oltava laukauserma. Saadakseen koulutustunnuksen, koiran on saatava vähintään 70 pistettä tottelevaisuudesta ja 150 pistettä maastosta. Metsäjälkikokeen jälkiosuudesta voi saada parhaimmillaan 170 pistettä ja esine-etsinnästä 30 pistettä.

Koejälki on vieraan ihmisen tekemä ja tehdään metsämaastoon. Jälki voi ylittää pieniä teitä ja peltoalueita. Jäljelle on aina laitettu kuusi ”kontrollikeppiä”. Jälki alkaa etsintälinjalta eli janalta, jossa tuomari arvostelee koiran työskentelyn jäljen etsinnässä antaen siitä korkeintaan 40 pistettä. Virheitä ovat mm. takajäljen ajaminen, jäljen ylitys ja epäsuora eteneminen eli söhläys tai pyöriminen. Loput 130 pistettä tulevat kepeistä. Ensimmäisistä viidestä kepeistä saa 20 pistettä jokai-

sesta ja viimeisestä, kuudennesta kepeistä 30 pistettä. Jäljentekijä hajustaa kepit pitämällä niitä hallussaan vähintään 30 minuuttia ennen jäljen kävelemistä maastoon. Keppien sijoittelulla voidaan varmistaa, että koira on jäljestänyt koko lenkin, jonka jäljentekijä on kävellyt, koska tuomari ei seuraa työskentelyä enää janankävelyn jälkeen.

Koiran tulee olla jäljestäessään kiinnitettynä jäljestysliinaan. Jos tuomari näkee koiran olevan irti jäljestysliinasta, katsotaan jäljestys loppuneeksi eikä suoritusta saa jatkaa. Vauhti ei ole arvosteluperuste. Koira saa vaikka laukata, mutta sen tulee reagoida janalla jälkeen. Parhaat pisteet janalta saa ohjaajan seistessä paikallaan kunnes koira on edennyt kymmenen metriä. Sen jälkeen ohjaajan tulee seurata koira etsintälinjalla. Ohjaajan tulee pitää kymmenen metrin etäisyys koiraan myös koiran löydettyä jäljen ja lähdettyä jäljestämään. Anu totesi, että koiralle on usein vaikeaa edetä 10 metriä ihmisen seistessä paikallaan ja ne oppivat helposti sakkaamaan etsiessään jälkeä. Janalla voi siten menettää paljon pisteitä. Työskentelyaika janalla on 5 minuuttia, jonka jälkeen koe keskeytyy, jos koira ei selvitä sitä. Janalle jääminen on yleensä ohjaajavirhe. Janalla liinasta irti päästämistä ei hylätä, jos koira esimerkiksi kiertää puun, ohjaaja päästää jälkinarusta irti ja kutsu koiran takaisin. Käskyjen käyttö on sallittua.

Esine-etsintä eli esineruutu

Alueen eli ruudun koko on 50 metriä x 50 metriä ja se on tallattu siten ihmisjoukon ja yhden koiran toimesta, ettei koira löydä jäljestämällä esineitä. Koulutuksessa koiralle opetetaan, että esineet ovat alueella, jossa on kävelty. Ruutu on kaikissa luokissa ja lajeissa samankokoinen. Esineruudussa alustana on yleensä metsä, joskus kivikkoinen rinne tai hiekkakuoppa. Etsintäaika on aina viisi minuuttia, ja tuotavien esineiden määrä riippuu luokasta, jos-

sa kilpaillaan. Ohjaajalle osoitetaan etsintäsi-
vu, jossa saa liikkua vapaasti ja lähettää koi-
raa haluamistaan kohdista. Pilliä saa käyttää
ja antaa suullisia käskyjä, mutta etsintätehtä-
vää arvosteltaessa arvostetaan itsenäistä työ-
kentelyä. Ruudun esineet ovat käyttöesinei-
tä, kuten käsine, puukon tuppi jne. Esineet ei-
vät saa olla kovamuovia, lasia tai metallia. Sa-
massa luokassa kilpailevilla koirilla on samat
esineet samoissa paikoissa.

Kun koira saa esineestä hajun, sen tulee
paikallistaa esine määrätietoisesti ja löydetty-
ään esineen tuoda se suoraviivaisesti palautta-
en. Luovutus tehdään ensisijaisesti ohjaajan
edessä, mutta sitä ei arvostella yhtä tarkasti,
kuin tottelevaisuusosuudessa. Koiraa saa ke-
hua, mutta palkkaaminen on kielletty. Kun
koira työskentelee vapaana, sillä on oltava PK-
tunnusvaljaat päällä.

Koiran jäljestyskoulutus

Anu kertoi, että koira oppii erottamaan rik-
koutuneen maan hajun ehjistä. Jo sen gene-
tiikka sanoo, että tämä johtaa johonkin. Ih-
misen haju pysyy voimakkaana jäljellä noin
30 minuuttia. Mitä vanhempaa jälkeä koira
ajaa, sitä alempana se pitää kuonoaan ja sitä
vähemmän se sakkaa.

Anu kertoi pysähtyvänsä koejälkeä teh-
dessään esineen jättöpaikalle, tamppaavansa
maata vähän ja hajustavansa kepit hyvin hie-
romalla niillä käsissään, jotta hajua olisi mah-
dollisimman paljon. Anu neuvoi harjoittele-
maan erilaisia keppejä, koska et voi tietää, mi-
ten jäljen tekijä on toiminut. Anun arvion mu-
kaan keskimäärin neljästä viiteen koiraa kym-
menestä tuo kokeessa kaikki kepit. Osa koi-
rista haluaa vain jäljestää. ”Koulutuksen pää-
määränä on itsevarma jäljen etsiminen ja vir-
heetön jana, varma keppi-ilmaisu ja itsenäi-
sesti sekä voimakkaasti kaikenlaisilla alustoil-
la jäljestävä koira” Anu tiivistää.

Alle kuusi kuukautta vanhalle pennuille
opetetaan nenän käyttöä pellolla tai nurmi-

kolla esimerkiksi tallaamalla ruutuja. Ruu-
dun reunoille laitetaan enemmän ruokaa.
Tavoitteena on opettaa pennulle nenän käyt-
tö ja halu etsiä maasta sekä hajuvan se-
uraaminen. ”Pikkupennut ovat motorisesti
kehittymättömiä ja siksi niitä on turha viedä
metsään jäljestämään ennen kuin ne pysty-
vät liikkumaan kunnolla esteistä välttämät-
tä” Anu toteaa.

Yli kuusi kuukautta vanha pentu viedään
suoraan metsään ja sille opetetaan keppihul-
luus. Metsäjäljellä ei Anun mukaan koskaan
käytetä ruokaa muuta kuin palkkana kepeil-
tä. Jos koira ei nauti taisteluleikeistä kepeil-
lä, se voidaan opettaa vaikka naksuttimella
näyttämään kepin, ja palkataan siitä ruualla.
Anu kertoi pilke silmäkulmassa, että labrado-
rin ja riisenin ”utelaisuusvietti” auttaa kou-
lutuksessa, ne haluavat synnynnäisesti selvit-
tää missä olet käynyt. Hyödynnä sitä koulu-
tuksessa.

Nuoren koiran ensimmäinen jälki voi olla
30–50 metriä pitkä ja koira otetaan mukaan
katsomassa jäljentekoa. Aluksi leikitään koi-
ran kanssa kepillä treenikaverin pitäessä koi-
raa. Anu pudottaa kepin maahan, koiraan
katse käännetään muualle ja Anu nostaa ke-
pin huomaamatta pois, kävelee lyhyen jäljen
ja pudottaa kepin jäljen päähän. Sitten jäl-
ki ajetaan. Jos koira ei ole kiinnostunut jäljes-
tää, kuljetaan siksakilla jäljen päällä ristiin ras-
tiin, jotta koira törmää jälkeen uudestaan ja
uudestaan lopulta ymmärtäen. Kun koira löy-
tää kepin, se palkataan ruhtinaallisesti ja näin
kasvatetaan keppihulluutta. Anu painotti, et-
tä ohjaajan on tunnettava koira ja annettava
palkkio koiran mukaan (herkälle koiralle ei
voi karjua HYVÄÄ! metsä raikuen, tai se me-
nee hämilleen).

Ensimmäinen jälki merkitsee ilmaisun kan-
nalta paljon eli ohjaajan on reagoitava koiran
kannalta oikein ja kannustavasti ensimmäi-
seen keppi-ilmaisuun. Jos koira ei osaa leik-
kiä, jäljelle voi jättää ruokaa pakasterasiassa,

jonka päällä on keppi. Jos koira jäl-
jestää mieluummin kuin ilmaisee, on
tärkeää rakentaa keppihulluus!

Kahdesta kolmeen onnistunutta
jälkeä viikonlopussa ja on rakennet-
tu hyvä alku. Seuraavaksi jäljen pi-
tuutta kasvatetaan kaksinkertaisek-
si ja laitetaan yksi keppi jäljen kes-
kelle. Jälki koostuu erilaisista pätkis-
tä: janalta kepile, kepiltä kepile jne.
Anu kertoi, että hän ei käytä loppu-
palkkaa, vaan antaa koiran pitää vii-
meisen kepin (ja kokeessa antaa eri
kepin viimeisen tilalle). Harjoittelun
edistyessä koira ei ole mukana jäljen
teossa. Kepit näytetään koiralle au-
tolla ja käytetään aluksi koiran suus-
saan pitämiä keppejä hajun vuok-
si. Koiran on etsittävä jo itse jälkeä,
harjoitteita vaikeutetaan hiljalleen
koiran kehittyessä. Kulmat, teiden
ylitykset jne. eivät ole ongelma koi-
ralle vaan ihmiselle! Kun koira osaa
jäljestää noin 100 metriä pitkää ja
30 minuuttia vanhaa jälkeä, voidaan
edetä koulutuksessa.

Anu harjoittelee nuorella koiralla
melko pian jo 400–500 metrin pituisia
jälkiä, jolloin saadaan kestoja tekemi-
seen. Jälkeä pidennetään ja vaikeute-
taan sekä tehdään kulkua ja mutkaa.
Jana otetaan mukaan harjoiteltaviin
asioihin vasta kun keppihulluutta ja
utelaisuutta on kehitetty pidemmälle. Keppi-
en määrän sijaan keppien välinen etäisyys on
merkittävä asia. Anu tekee alle kilometrin pi-
tuisia jälkiä kokeneellekin koiralle ja huoleh-
tii siitä, että keppien välinen etäisyys on riittä-
vä. ”Jos koira ei pidä keppi-ilmaisusta, on tur-
ha lisätä niiden määrää” Anu toteaa. Kaik-
ki kepit ovat arvokkaita ja ne on löydettävä.
Ohjaajalla on oikeus löytää itsekin keppejä eli
kannattaa keskittyä etsimään niitä jäljestettä-
essä eikä vain seurata koiraa.

Anu Puro ja Humppa BH-kokeessa

Vahvista harjoittelussa perustaa

Ohjaajan on seurattava omaa toimintaan-
sa ja luettava koiransa. Koiran itsevarmuu-
den kehittäminen on tärkeää. Voimakas jäljen
ylösotto ja voimakas jäljestys erottavat jäljes-
tyksen haahuilusta. Metsäjäljellä ohjaaja voi
auttaa koiraa janan jälkeen. Älä paineista koi-

Johanna Kantojärvi

raa janalla ja muista rakentaa sille itseluottamusta. Koira ei välttämättä ymmärrä esimerkiksi jäljen etsimistä, jos sitä ei ole kunnolla opetettu sille.

”Vahvasta harjoittelussa aina perustaa, koska kaikissa ongelmatilanteissa koira toimii perustan mukaisesti” Anu painottaa. Koiralle on opetettu kokemuksen kautta miltä jälki haisee oikeaan suuntaan ja että se lähtee kohtisuoraan pois tieltä, jotta saadaan suora eteneminen. Vahvasta hajussa pysymistä. Janaharjoituksissa minimoidaan väärään suuntaan meneminen. Koiraa kannustetaan voimakkaaseen jäljen ylösottoon, eikä sitä rangaista väärään suuntaan menemisestä, koska se vaikuttaa itseluottamukseen.

Jälkiliinan on oltava koiralle kiva juttu. Koiraa ohjataan sanallisesti ja päästetään naurusta irti, jos koira ajaa yli kulmasta. Anu ei käytä jälkiliinaa pakotteiden antamiseen, koska metsässä se jää usein kiinni ja koira luulee, että sitä rangaistaan kun liina kiristyy esim. puuhun kiinni jäämisen vuoksi.

Kokeneemman koiran harjoituksissa on aina oltava jokin ajatus. Näitä voivat olla esimerkiksi jana, kepit, kulmat, kallioiden, tienylin-

tykset tai suot. Koira koulutetaan 2–3 vuoden aikana itsensä haastamiseen ja teknisesti valmiiksi. Kun koira on jo osaava ja kokenut, treenaamalla motivaatio vain hiipuu, jos ohjaaja ei enää keksi mitään uutta. Haasta koira etsimään! Osa koirista etenee kepillä kepillä (erityisesti paimenet ovat tällaisia) ja osa koirista haluaa vain päästä jäljen päähän. Ei ole olemassa manuaalia miten kaikki koirat tekevät, joten on opittava lukemaan omaa koiraa! Mieti kuinka pitkää, raskasta ja vanhaa jälkeä koira pystyy ajamaan? Hae rajat ja purista vähän yli!

Jäljestämisen taitoa on ylläpidettävä koko uran ajan. Jäljet on suunniteltava siten, että ne ovat haastavia. Hyvä jälkikoira on koulutettu vaativampaan työskentelyyn, kun mitä kokeissa normaalisti testataan. Kävele puunrunkoja pitkin, hypi lätäköstä toiseen! Hiekkakuoppa on alustana tosi vaikea. ”Jälki on todella mielenkiintoinen laji!” totesi Anu luennon lopuksi. Kiitos Anu todella innostavasta ja opettavaisesta luennosta! ♦

MEJÄä eli verijälkeä käsittelemme Hakuruudun seuraavassa numerossa

TEKSTI: IINA RINNE

”Mitä enemmän puututte väärin tekemiseen, sitä enemmän teidän tulee antaa koiralle positiivista palautetta!”

-Muistiinpanoja Tomi Sarkkisen 15.3.2016 Vantaalla pitämästä noutajan peruskoulutusluennosta

Aluksi Tomi esitteli itsensä kertomalla, että hän on aloittanut koiraharrastuksen noutajilla vuonna 2000 ja on nykyisin paitsi koira-alan yrittäjä noutajien koulutukseen erikoistuneen Koirapalvelu Sarkkisen omistajana, myös noutajien taipumuskoe-, WT ja A-koetuomari ja labradorinnoutajakasvattaja. Tomi on kouluttanut useita käyttövalioita harrastusuransa aikana, joista tunnetuin on Laslo eli C.I.T POHJ KVA FIN KVA-FT FI KVA SE KVA NO KVA SE KVA-FT DK KVA-FT Blackthorn Bion. Luennolla meitä osallistujia ilahdutti-

vat nuoret labradoripojat Urpo ja Sima, jotka antoivat eturiveissä istuville ”tassuterapi-aa” rapsutuksia kerjäten ennen omaa esiintymistään luentoon kuuluvassa käytännön osuudessa.

Taipumuskokeesta

Luennon aluksi Tomi kertasi taipumuskokeen osa-alueet, joita ovat sosiaalinen käyttäytyminen, vesityö, haku ja itseluottamustehtävä eli jälki. Tomi painotti, että kyseessä on taipumuskoe, joten esimerkiksi palautus rantavee-teen riittää ja haussa tuotavien lintujen määrä

riippuu koiran työskentelystä eivätkä palautukset käteen ole välttämättömiä.

Hakuruudusta on tuotava neljästä kuuteen lintua riippuen koiran riistankäsittelystä ja hakuinnosta. Tärkeintä on, että koira tuo ja tuomari voi tarvittaessa auttaa koira. Hakutehtävässä linnut on aseteltu ruutuun siten, ettei koira saa kaikilta riistoilta näkökontaktia ohjaajaan. Ehdottomia hylkääviä virheitä ovat riistan päälle virtsaaminen ja sen päällä kieriminen. Taipumuskokeen jälki on 80 metriä pitkä, kanilla vedetty jälki. Tomi olettaa, että koira alkaa itsenäisesti tuoda jäljestämäänsä kania eikä koira pidä lähtökohtaisesti kutsua. Kanin osalta palautus puolimatkan riittää, jos muut taipumuskokeen osiot ovat menneet hyvin. Taipumuskokeessa arvioidaan kokonaisuutta ja joka riistalajilla voi auttaa kerran.

Yleisöstä esitettiin kysymys saako koira palkata ruualla taipumuskokeessa? Tomi neuvoo aina kysymään tuomarilta jos jokin asia askarruttaa. Hän kertoi, että ruualla palkkaaminen riippuu tuomarista ja jos palkkaaminen on sallittu, nameja tulee antaa kohtuudella, jotta nähdään koiran työhalu. Naksuttimen käyttö on kielletty taipareissa.

Pennun koulutus

Luoksetulo on ensimmäinen pennulle opettava asia. Usein pennut on opetettu jo kasvattajalla tulemaan ruokakupille pillin äänen kuullessaan. Opetettaessa luoksetuloa ruualalla, Tomi opettaa koiran tulemaan lähelle ja rauhoittumaan sekä keskittymään kutsuttaessa. Kun koira on rauhoittunut eikä pyri enää pois, se vapautetaan. Pennut otetaan syliin asti ja pidetään hellästi väkisin kiinni, kunnes pentu rauhoittuu. Koiran ollessa ohjaajan lähellä, sille annetaan vain hyvää palautetta. Tomi painotti, että kouluttamisessa tulee muistaa mustavalkoisuus sekä kieltojen ja keuhujen oikea-aikaisuus. ”Mitä enemmän puututte väärin tekemiseen, sitä enemmän teidän

tulee antaa koiralle positiivista palautetta” Tomi teroitti kuuli-joille.

On tärkeää muistaa, että koiralle annetaan vain yksi käsky. Pennun kanssa valitaan ne hetket luoksetulokäskylle, jolloin se varmasti tulee. Jos koira ei reagoi käskyyn, sen tekeminen keskeytetään menemällä luokse, katsomalla silmiin, jättämällä koira odottamaan ja kutsumalla uudestaan luokse.

Noudon harjoittelun Tomi aloittaa vasta pennun ollessa noin seitsemän kuukauden ikäinen, koska hän on varma, että koirilla on taustojensa puolesta siihen hyvä moottori. Ennen noutoharjoittelua pennun kanssa on opittu varma luoksetulo, rauhoittuminen ja peruskäyttäytyminen sekä tutustuttu sitä erilaisiin ympäristöihin ja tilanteisiin. Palautusta ajatellen pentu totutetaan käsiin pitelemällä sen päätä ja silittelemällä. Samalla opetetaan ”odota”-käskyä päästämällä kättä vähän irti pennusta ja kehumalla pentua kun se pysyy kiinni pitämättä paikallaan.

Ylösotoissa Tomi painotti spontaaniutta ja totesi, että koira ei tule innostaa tai komen-tää, koska kokeessakaan et näe milloin koira on riistalla. Jos koiralla on ongelmia riistan tuomisessa, tee koirasta noutohullu esimerkiksi pallorallilla. Riistaan tutustuminen tehdään vetämällä pieni jälki, lähdetään koiran kanssa ”lenkille”, jossa koira törmää jälkeen ja tuo spontaanisti riistan.

Tomi Sarkkinen kertoi, että paikallaolon harjoittelu on helpoin tapa rakentaa johta-

Raija Theoharous

juutta. Hän sanoi, että koirat oppivat laske-maan eli harjoituksissa tulee hakea vaihtelua ja yllätyksellisyyttä mm. odotusaikojen pituuksiin. Koiran on opittava, että kaikki mikä lentää, ei ole tarkoitettu koiralle noudettavaksi ja tämä opetetaan hakemalla välillä itse. Jos koira lähtee liikkeelle ilman lupaa paikallaolosta, Tomi siirtää koiran takaisin paikalleen.

Harjoitteluvinkkejä

On koiria, jotka aristavat nimenomaan kani-jälkeä. Jälki saattaa sujua ja kaninkin koira

ottaa, mutta jäljestys yksin pelottaa. Jos koira on epävarma, kävele jälki sen kanssa. Jos koira kyselee eli ei etene linjalla vaan pysähtyy vilkuilemaan ohjaajaa, napanuoraa voidaan pidentää yksittäisillä, pitkillä noudoilla joissa etäisyys ohjaajaan on 50–100 metriä. Koiralla tulee olla selkeä muistikuva noutoesi-neen sijainnista. Alkuvaiheessa muistinoutoja tehdään pidentämällä matkaa alkuperäiseen noutopisteeseen.

Haun opettaminen kannattaa aloittaa yhdellä damilla, jotta ei tule vaihtamista tai ha-juista luopumista. Koira jätetään istumaan,

Seuraamisen ja sivulla olon oikea paikka opetetaan ruualla ja kehuilla. Paikkaa vahvistetaan tekemällä puolikäännöksiä sekä siirtymällä sivusuunnassa koiran seurattessa. Sitten kun koira ei vedä hihnassa, samoja harjoitteita tehdään kytkettynä. Jos koira ei siirry ruualla ja kehuilla, se siirretään tarvittaessa käsin. Oikeaa paikkaa vahvistetaan kehumalla koira. Älä anna koiran edistää, koska se paheenee ajan myötä. Älä myöskään käytä lisäkäskyjä, koska se stressaa koira. Kehut rauhoit-

Luennon puolivälissä seminaariväki siirtyi ulos ja Tomi näytti omilla koirillaan asioita, joista oli puhunut. Erinomainen luento antoi paljon hyviä neuvoja aloitteleville ja kokeneemmillekin harrastajille. Kiitos Tomi! ♦

Tehtävästä kiinnostuneet kokeneet NOME-harrastajat voivat ilmoittaa kiinnostuksensa NOME-toimikunnan puheenjohtaja Esa Schönille (esa.schon@tral.fi) 15.7.2016 mennessä.

TEKSTI: JARI SÄRKÄNLAHTI • KUVAT: PIA BACK

Belgian IWT-2016: Hollannin juhlaa ja "Ilon Kautta"!

Suomen tämän vuoden IWT-kolmosjoukkueeseen kuuluivat Mikko Tani ja Lula (FI KVA Highhut's Deneb), Reima Ronkainen ja Luca (FI KVA Highhut's Hercules) sekä Jari Särkänlahti ja Clint (FI KVA Brookbank Blackbird). Lisäksi joukkueeseemme kuuluivat korvaamattomat apujoukot, eli Pia Antero ja Pia Back.

Matkamme alkoi keskiviikona 30.3. lennolla Amsterdamiin ja siitä edelleen vuokra-autolla Bierbeekin kylään Belgiassa joka sijaitsee noin 220 km Amsterdamin lentokentältä. Saavuimme perille maja-

paikkaamme ilman kommelluksia, vaikkakin ruuhkat hidastivat matkantekoamme ensimmäisten kahden tunnin ajan. Päästyämme majoituspaikkaamme huomasimme iloksemme, että ennakkojärjestelyt olivat onnistu-

neet varsin mallikkaasti. Yöpymispaikassamme oli vastassamme nuori pariskunta pienen poikansa kanssa joille ensiluokkainen asiakaspalvelu oli kunnia-asia. Matkamme alkuvaiheessa kävi hyvin selväksi, että IWT-mat-

kastamme tulee hupaisa sekä hyvähenkinen ja niinpä reissuamme siivittikin osuva slogan: "Ilon Kautta"!

Heli Siitari ja Stef Bollen olivat järjestäneet torstaille Suomen joukkueille pelto- ja

vesiharjoittelupaikan. Näin saimme hieman treenattua sekä uitettua koiramme ensimmäisen kerran kuluvan kevään aikana. Saimme harjoitella myös perjantaina paikallisella pellolla, josta suuret kiitokset vielä kerran Helille ja Stefille! Perjantai-illan ohjelmaan kuului kilpailuun ilmoittautuminen sekä tuomariston esittely Kasteel Van Nieuwlandissa. Kevyen iltapalan jälkeen siirryimme takaisin majapaikkaamme odottamaan lauantai-aamuna alkavaa kilpailua.

Kilpailu-aamun sarastaessa nautimme jälleen isäntiemme kokkaaman varhaisen ja erinomaisen aamiaisen majapaikassamme. Matkaa B&B -paikastamme kilpailupaikalle oli vain 14km, joten matka taittui varsin nopeasti. Kilpailupaikalla oli rento mutta kuitenkin hieman jännittyneen odottava tunnelma. Vaihdoimme kuulumisia muiden jouk-

kuiden kanssa ja odotimme hieman malttamattomina rasteille pääsyä.

Joukkueemme rastien suoritusjärjestys lauantaina oli 3,4,5,1,2. Ensimmäisellä rastilla saimme tehtäväksi suoritua kolmesta erilaisesta ja eripituisesta ohjaustehtävästä. Tuomari määräsi koirakoiden tehtävät, joten emme päässeet vaikuttamaan tehtävien suoritamisjärjestykseen. Saimme haalittua kasaan 49 pistettä, joten kilpailun hieman hermostunut aloitus meni kohtalaisesti. Toisella rastilla oli kolme ykkös-markkeerausta joihin saimme valita itse suorittajat: yksi markkeeraus tuli metsään, noin 80 metrin päähän lähetyspaikasta; toinen markkerus tuli peltoon, kohtalaisen ovelasti hieman peitoon pienen kummun taakse noin 50 metrin päähän koirakoista ja kolmas markkerus tippui pellolle metsän reunaan noin 70 metrin päähän. Tämä rasti meni edellistä hieman heikommin, saimme

yhteensä 44 pistettä.

Päivän kolmas tehtävä oli ohjaus-markkeeraus-ohjaus -tehtävä. Yksi ohjaus tehtiin puskien välistä pellolle matkan ollessa noin 80 metriä. Markkeeraus tuli pienen lammen toiselle puolelle, matkaa oli noin 50 metriä ja toinen ohjaus suuntautui pellolle noin 90 metrin päähän lähetyspaikasta. Joukkueemme sai itse valita tehtävien suorittajat ja saimme haalittua kasaan 46 pistettä, joten päivä oli alkanut melko tasaisesti. Neljännellä rastilla saimme tehtäväksem-

me selvityä kahdesta eripituisesta markkeerauksesta ja yhdestä noin 60 metrin pituisesta ohjauksesta. Tässä tehtävässä tuomari määräsi tehtävien suorittajat ja saimme yhteensä 50 pistettä. Noususuhdanne oli alkanut!

Päivän viimeisellä rastilla saimme jälleen valita itse tehtävien suorittajat. Rastin ensimmäinen tehtävä oli ohjaustehtävä ojaan, joka oli suoritettava onnistuneesti tai muuten joukkueen muiden jäsenten tulisi vuorollaan yrittää siinä onnistumista. Dami saatiin ojasta ylös ja joukkueen kaksi muuta tehtävää voitiin suorittaa. Rastin toinen tehtävä oli ohjaus epämiellyttävään pusikkoon noin 50 metrin päähän lähetyspaikasta ja kolmas tehtävä oli markkeeraus ruohikon yli pellolle noin 80 metrin päähän. Joukkueemme nousu sai ansaitsemaansa jatkoa, sillä saimme tehtävistä yhteensä 52 pistettä.

Päivän päätteeksi lähdimme varsin tyyty-

väisinä kohti majoituspaikkaamme ja aloimme valmistautua Kasteel Van Nieuwlandissa pidettävälle illalliselle. Myöhemmin illalla ruokailun lomassa julkaistiin ensimmäisen kilpailupäivän jälkeinen pistetilanne: Hollannin kolmosjoukkue oli johdossa, Itävallan ykkösjoukkue toisena ja yksi Sveitsin ”free teamista” oli kolmantena. Oma joukkueemme oli kolmantenatoista, eli varsin mukava sijoitus tasokkaassa 40 joukkueen kilpailussa. Illalla saimme myös kuulla hienoja uutisia vuoden 2017 IWT- kilpailusta: se tullaan järjestämään Suomessa – hienoa!

Sunnuntai-aamu valkeni lauantai-aamun tapaan pilvisenä mutta muuten poutaisena. Luvassa oli kuitenkin lämpenevää säätä, joten sitä odotellessa suuntasimme päivän ensimmäiseen koitokseen. Joukkueemme rastien suoritusjärjestys toisena kilpailupäivänä oli 8,9,10,6,7.

Päivän ensimmäisestä rastista tuli joukkueellemme ns. ”hyvän mielen rasti” sanojen varsinaisessa merkityksessä, sillä noin 150 ja 110 metrin markkeerauksista ja noin 90 metrin ohjauksesta saimme hienot 57 pistettä! Sunnuntai ei olisi voinut alkaa juurikaan paremmin... Tyytyväisinä toisen kilpailupäivän aloitukseen suuntasimme kulkumme rastille no. 9, jossa vuorossa oli ohjaustehtävä ja kaksi markkeerausta joista toinen tuli veteen. Saimme hyvälle aloitukselle mukavan jatkoon, sillä joukkueemme sai tehtävistä yhteensä 52 pistettä.

Päivän kolmannella rastilla oli joukkueellamme hieman haasteita saada suoritettua kaksi ohjausta ja yksi kovin huonosti näkynyt markkeeraus. Punnerrettuamme damit talteen oli saldomme näistä tehtävistä 41 pistettä.

Kilpailun toiseksi viimeisellä rastilla oli vuorossa ohjaus veteen ja kaksi ohjausta maalle. Kyseessä oli jälleen tehtävä, jossa ensimmäisen koirakon oli suoritettava vesiohjaus hyväksytysti jotta muut pääsisivät suoritamaan omat tehtävänsä. Vesiohjaus saatiin suoritettua ja ohjauksetkin menivät hienosti.

Rastin toiselle ohjaukselle lähetyksessä ja suorituksessa piti olla erityisen tarkkana, sillä ensimmäiseen ohjauspaikkaan oli jätetty toinen dami jota ei saanut ottaa. Koira piti siis ohjata ensimmäisen noutopaikan vierestä jossa petollinen väärä dami vaani varomatonta koirakkoa. Joukkueemme keräsi tästä tehtävästä jälleen mukavat 52 pistettä.

Toisen kilpailupäivän ja koko IWT:n viimeinen tehtävä oli vielä edessä. Iltapäivän aikaan ilman lämpötila alkoi nousta näin pohjoismaalaisittain ajatellen lähes hellelukumisiin ja se alkoi näkyä ohjaajissa, koirista puhumatakaan. Myös lievä kisaväsymys alkoi hiljalleen hiipiä ohjaajien liiveihin. Lisäksi reilun kahden ja puolen tunnin odotus ei ollut omiaan nostamaan koirakoiden keskittymiskykyä, joten viimeiseen suoritukseen tarvittaisiin vielä pieni ylimääräinen tsemppipuristus. Kymmenennessä tehtävässä oli ykkösmerkkeeraus viistosti ojan yli pellolta metsään ja kaksi ohjausta, pituudeltaan noin 70 - 80 metriä. Saimme viimeisetkin damit noudettua kunniakkaaasti ja tavoitteemme oli saavutettu: kaikki damit oli saatu ns. ”ylös”! Iloitsimme suorituksestamme ja olo oli helpottunut ja suorastaan hieman riehakaskin. Viimeisen rastin saldoksi saimme 50 pistettä.

Koemaastot olivat kaikenkaikkiaan loistavat ja vaihtelevat. Eniten haastetta toi villinä rehottavat karhunvatukat, joka ei selvästikään ollut kovin mieleinen juoksualusta koirille. Rastit olivat selkeitä, mutta vaihtelevat maastot loivat haasteita joka rastille.

Teltta-alueella odottelimme pistetietoja ja palkintojen jakoa sekä vaihdoimme jälleen kuulumisia kilpakumppaneidemme kanssa. Kun sijoitukset julkistettiin, olivat Hollantilaiset pitäneet pintansa myös toisena päivänä ja he ottivat reilun voiton huikealla 541 pisteen potilla. Toiseksi, ohi Itävällän kirinyt Sveitsin ”Free Team SwissFree”, jäi voittajajoukkueesta 31 pistettä josta kolmanneksi tai-

punut Itävalta jäi neljä pistettä. Oma joukkueemme sijoittui hienosti seitsemänneksi 40 joukkueen tasokkaassa kilpailussa keräten 493 pistettä. Sijoitus tuli meille hieman yllätyksenä, mutta toisaalta uskalsimme kuitenkin salaa toivoa jonkinlaista menestystä. Seitsemäs sija tuntui muutaman janojuoman jälkeen lähes voitolta, joten poistuimme kisapaikalta kevin askelin ja mieli korkealla.

Kahden koepäivän jälkeen olimme sen verran väsyneitä, että emme valitettavasti jaksaneet lähteä syömään yhdessä muiden Suomalaisjoukkueiden kanssa. Jaksoimme kuitenkin mennä jo aikaisemmin erinomaisesti todettuun paikalliseen pihvipaikkaan nimeltä In de Molen. Illan mittaan keskusteluissamme kävi selväksi joukkueen tasaisuuden merkitys ja onnistunut työnjako rasteilla... sekä hyvä ja reilu joukkuehenki!

Joukkuekilpailussa on ensiarvoisen tärkeää että tehtävät jaetaan koirien ominaisuuksien mukaan ja kaikki tekevät yhteistyötä ja tarvittaessa jopa ”uhrauksia” joukkueen eteen ottamalla vastuuta vaikeimmista tehtävistä. Näin saadaan joukkueen pistesaalis maksimoitua. Lisäksi kilpailussa korostui joukkueemme lisävahvistusten, Pia A:n ja Pia B:n tärkeä rooli: monien matkaan liittyvien käytännön apujen lisäksi he olivat korvaamattomia myös itse kilpailussa. Piat kävivät tutustumassa rastien tehtäviin ja muiden joukkuiden suorituksiin, joten saimme arvokasta lisätietoa oman päättöksenteon tueksi.

”Pisteesi i:n päälle” paluumatka sujui hienosti ja Helsinki-Vantaalle saapui onnellisesti kolme uupunutta noutajaa. Loppujen lopuksi, IWT-2016 meni todellakin Ilon Kautta! Jos jollakin tämän jutun lukijoista avautuu joskus mahdollisuus osallistua kansainvälisiin kokeisiin, suosittelimme lämpimästi...ja sitten vain odottamaan ensi vuoden Suomi-IWT:tä! ♦

Mikko Tani tuulettaa onnistunutta suoritusta.

TEKSTI: ESA SCHÖN • KUVA: PIA BACK

International Working Test For Retrievers 2016

-kilpailuun valmistautuminen ja matkustaminen

Osallistuimme Belgiassa 2.–3.4.2016 käytyyn IWT-kilpailuun joukkueella Mari Koivisto & Iba Demon Eyes Freewill ”Nita”, Mervi Salo & Iba Waterfowler Copper ”Copper” ja allekirjoittanut eli Esa Schön & Iba Grassduck’s Black Rapid ”Topi”.

IWT on kansainvälisen koiranjalostusliitto FCI:n alainen epävirallinen WT-koe, joka kisataan vuosittain aina eri maassa. Kysymyksessä on joukkuekilpailu, jossa kolmesta koi-

rakosta koostuvat joukkueet kilpailevat keskinäisestä paremmuudesta.

Järjestäjien, mutta myös kilpailuun osallistuvien näkökulmasta itse kisa on pitkän projektin huipennus. Kerron tässä jutussa hieman joukkueemme valmistautumisesta ja matkustamisesta koirien kanssa.

Joukkueen kokoaminen

Ensimmäinen vaihe valmistautumisessa on joukkueen kokoaminen. Kilpailijat muodos-

tavat itse kolmesta koirakosta ja mahdollisesta varakoirakosta koostuvat joukkueet ja hakevat kisapaikkaa noutajarotujärjestöjen tuomaritoimikunnalta. Meidän joukkueemme muodostettiin jo lokakuussa 2015, vaikka hakemus edustusjoukkueeksi piti jättää vuoden loppuun mennessä, ja tuomaritoimikunta vahvisti joukkueet 12.1.2016.

Tuomaritoimikunta nimeää edustusjoukkueet IWT-kilpailuun kotimaisissa WT-kokeissa edellisellä kaudella saavutetun menestyksen perusteella annettujen koirakohtaisten ranking-pisteiden mukaisesti. Ranking-pisteet ovat nähtävillä SNJ:n noutajarotujärjestöjen yhteistyötoimikunnan sivuilla. Joukkueiden keskinäinen järjestys määräytyy joukkueen jäsenten yhteispisteiden perusteella.

Tänä vuonna Suomesta lähetettiin kisaan kolme virallista edustusjoukkuetta. Meidän joukkueemme oli pisteiden perusteella Suomen 2. joukkue.

Edustusjoukkueiden lisäksi kilpailuun otetaan mukaan ns. Free Teameja, jos niitä kilpailuun mahtuu edustusjoukkueiden lisäksi. Free Teameja ei valita kisamenestyksen perusteella, vaan arpomalla. Periaatteessa kuka tahansa voi siis kasata joukkueen ja osallistua kilpailuun, jos arpaonni on myötä. Tänä vuonna Suomesta osallistui kilpailuun kolmen edustusjoukkueen lisäksi yksi Free Team.

Harjoittelu

Vaikka joukkueet vahvistettiin vasta tammi-kuussa, aloitimme valmistautumisen kilpailuun hyvissä ajoin. Ensimmäiset joukkueen yhteisharjoitukset pidimme marraskuussa. Sen jälkeen treenasimme yhdessä vähintään kerran kuukaudessa – pariin otteeseen myös muiden IWT-joukkueiden kanssa.

Joukkueena harjoittelun tarkoituksena on ensinnäkin totuttaa koirat toisiinsa ja toiseksi selvittää koirien vahvuusalueet kilpailustrategian laatimista silmällä pitäen. Pääpaino val-

mistautumisessa on kuitenkin koirakkokoh-
taisessa harjoittelussa, johon kuului omalta osaltani viikoittain parit treenit ja lisäksi säännölliset n. 7–8 km pyörälenkit Topin kanssa kerran pari viikossa.

Aikaisemmista vuosista poiketen talvi rajoitti tällä kertaa jossain määrin valmistautumista, koska kilpailun ajankohta oli aikaistettu heinäkuun alusta huhtikuulle. Syynä tähän oli se, että vuoden 2015 IWT Tsekissä kilpailtiin hirvittävässä helteessä, joka vaikutti merkittävästi koirien työskentelyyn.

Rahoituksen hankkiminen

Olenaisena osana valmistautumiseen kuuluu myös rahoituksen hankkiminen matkaa varten, koska kilpailijat vastaavat pääsääntöisesti itse matkan kustannuksista. Meidän tapauksessamme kustannukset olivat noin 1100 € koirakkoa kohden sisältäen mm. ilmoittautumismaksun, polttoaine- ja laivamatkan kulut, majoituskustannukset, ekino-
kokkilääkityksen koirille jne. Tämän lisäksi tulivat luonnollisesti vielä mm. ateriakulut paikanpäällä.

Joukkueemme hankki rahoitusta kisamatkaa varten pitämällä kaksi koulutusta sekä epävirallisen WT-kilpailun ja anomalla tukea eri tahoilta. Edustusjoukkueilla on mahdollisuus hakea avustusta mm. rotujärjestöiltä ja SNJ:n alueyhdistyksiltä edellyttäen, että joukkueen jäsenet ovat jäseninä kyseisissä yhdistyksissä. Haluammekin tässä yhteydessä esittää vielä kerran mita suurimmat kiitokset saamastamme tuesta Uudenmaan Noutajakoirayhdistykselle ja Suomen Metsästysnoutajille sekä yhteistyökumppaneillemme Auran Nuuskuille ja Satakunnan Noutajakoirayhdistykselle, ja aivan erityisesti joukkuettamme taloudellisesti tukeneelle ja kisa-asut lahjoittaneelle Maskun Erä & Koiralle sekä järjestämämme WT-kokeen palkinnot lahjoittaneelle KelpoKepolle.

Matkaan valmistautuminen

Kilpailuun valmistautumisen ja rahoituksen hankkimisen ohella myös itse matkajärjestelyt vaativat valmisteluja.

Pohdittuamme eri vaihtoehtoja ja matkareittejä päädyimme siihen, että matkaisimme laivalla, ja Mervin ja Jounin pakettiautolla, jossa oli hyvät tilat koirille. Arvioimme tämän matkantekotavan sekä itsemme että koiriemme kannalta parhaimmaksi ja taloudellimmaksi siitä huolimatta, että matkantekoon kuluisi paljon aikaa.

Edestakaisiin lautta- ja ajomatkoihin kului kaikkiaan noin kolme vuorokautta, mutta lauttamatkan aikana oli mahdollista levätä, eikä meidän tarvinnut vuokrata autoa toisin kuin, jos olisimme matkanneet lentäen. Laivalla ja omalla autolla matkustamisessa oli myöskin se etu, ettei matkatavaroiden määrän suhteen ollut samanlaista rajoitusta kuin lentomatrustuksessa. Jälkikäteen laiva osoittautui hyväksi vaihtoehdoksi senkin vuoksi, että Brysselin lentokentän sulkeminen terrori-
iskun vuoksi aiheutti mutkia matkaan niille, joiden oli tarkoitus lentää suoraan Brysseliin.

Varasimme majoituksen booking.com:in kautta Bionnellestä noin 20 kilometrin päästä kisapaikalta. Majoitusta varattaessa on aiheellista selvittää vuokraisännän suhtautuminen koiriin. Vaikka vuokranantaja ilmoitti tässä tapauksessa, että lemmikit ovat tervetulleita, saimme pian varauksen tekemisen jälkeen tiedon, ettei suuria koiria voida majoittaa sisätiloissa. Tästä ei ollut mainintaa vuokrailmoituksessa ja koirat johtivatkin sitten kahnauksiin paikan isännän kanssa.

Koiran kanssa ulkomaille matkustaessa on syytä muistaa, että koiran tulee olla mikrosirulla tunnistusmerkitty, ja että sillä pitää olla voimassa oleva raivotautirokotus ja lemmikkieläinpassi, jonka saa hankittua eläinlääkäriltä. Tämän lisäksi koiralle on annettava ekino-
kokkoosilääkitys ennen Suomeen paluuta tai vaihtoehtoisesti ennen matkaa eläinlääkä-

rin vastaanotolla kahdesti 28 päivän aikana, joka uusitaan kertaalleen vielä Suomeen paluun jälkeen. Me päädyimme noudattamaan 28 päivän sääntöä.

Tämän lisäksi koiralle on hyvä antaa punkkikäsittely sekä varata sille mukaan tavallisia eläinlääkkeitä siltä varalta, että matkalla sattuu jotakin. Niitä ei välttämättä ole kovin helposti saatavilla kaikista maista, kuten saimme todeta erään toisen Suomen joukkueen yhden koiran sairastuttua matkalla ripuliin.

Matkustaminen kisapaikalle ja viimehetken valmistelut

Matkamme alkoi siis lauttamatkanalla Helsingistä Travemündeen. Lähtö oli 29.3. klo 17.00 ja perillä Saksassa olimme seuraavana päivänä klo 21.30.

Vaikka matka oli pitkä, noin 29 tuntia, se sujui hyvin. Koirat eivät suuremmin stressanneet ja sää oli kaikeksi onneksi tyyni koko matkan ajan emmekä joutuneet kokemaan merenkäyntiä.

Laivalla koirat voivat käydä tarpeillaan lemmikin kanssa matkustaville varatulle kannelle sijoitetulla hiekkalaatikolla. Tästä huolimatta varauduin merimatkaan enkä antanut Topille ruokaa lähtöpäivänä ja ulkoilutin sen erityisen hyvin välittömästi ennen lauttamatkaa, koska kokemus on osoittanut, etteivät koirat aina kovin helposti tee tarpeitaan laivalla. Ruokin Topin sen jälkeen, kun se oli saanut asiansa hoidettua laivalla.

Travemündeen saavuttuamme vietimme yön paikallisessa hotelli Deutscher Kaiserissa, koska ajomatka Belgiaan olisi venynyt pitkälle aamuyölle ja vuokraisäntämme oli ilmoittanut, ettei hän aikoi nosta keskellä yötä päästämään meitä huoneeseemme.

Aamulla jatkoimme matkaa Belgiaan. Kaikkiaan ajomatkaa kertyi Saksan ja Hollannin läpi noin 700 kilometriä ja olimme perillä 31.3. iltapäivällä. Käytyämme nopeasti

majapaikallamme menimme treenaamaan Heli Siitarin järjestämälle harjoituspaikalle. Tässä Suomen joukkueilla oli etulyöntiasema muihin maihin nähden sillä kisajärjestäjillä ei ollut osoittaa aiemmista vuosista poiketen yleistä harjoittelualuetta joukkueiden käyttöön. Illalla kävimme vielä kyläilemässä Suomen 1. joukkueen luona.

Kisaa edeltävänä päivänä kävimme aamulla treenaamassa majapaikkamme lähimaastoissa ja iltapäivällä ennen ilmoittautumisen alkua vielä uudelleen Helin järjestämällä paikalla, jossa emme tosin enää tehneet juuri muuta kuin pari vesinoutoa koirakkoa kohden. Koirat eivät nimittäin olleet käyneet vielä talven jäljiltä vedessä ja odotettavissa oli, että kisa tulee sisältämään myös vesityötä. Näin sitten olikin. Kaikki koirat pääsivät käymään vedessä.

Kaikkiaan kilpailuun ja kisamatkaan valmistautuminen oli melkoinen projekti, joka vaati osaamista leivontataidoista projektinjohtotaitojen kautta asiakirjojen laadintaan ja kaikkea siltä väliltä sekä myös merkittävää ajallista panostusta. Tästä huolimatta tai ehkä juuri siksi, voin kuitenkin lämpimästi suositella kansainvälisiin koitoksiin osallistumista

Valmistautuminen ja itse kisamatka vaativat myöskin ainakin meidän tapauksessamme tukijoukkoja, jotka tekivät pyyteetöntä työtä joukkueemme eteen. Aivan lopuksi haluamme vielä kiittää Jouni Saloa auton lainasta ja Marika Schöniä, Reijo Taskista ja erityisesti Krista Leinosta heidän merkittävästä panoksestaan kisavalmistautumiseen ja matkajärjestelyihin liittyvissä käytännön järjestelyissä. ♦

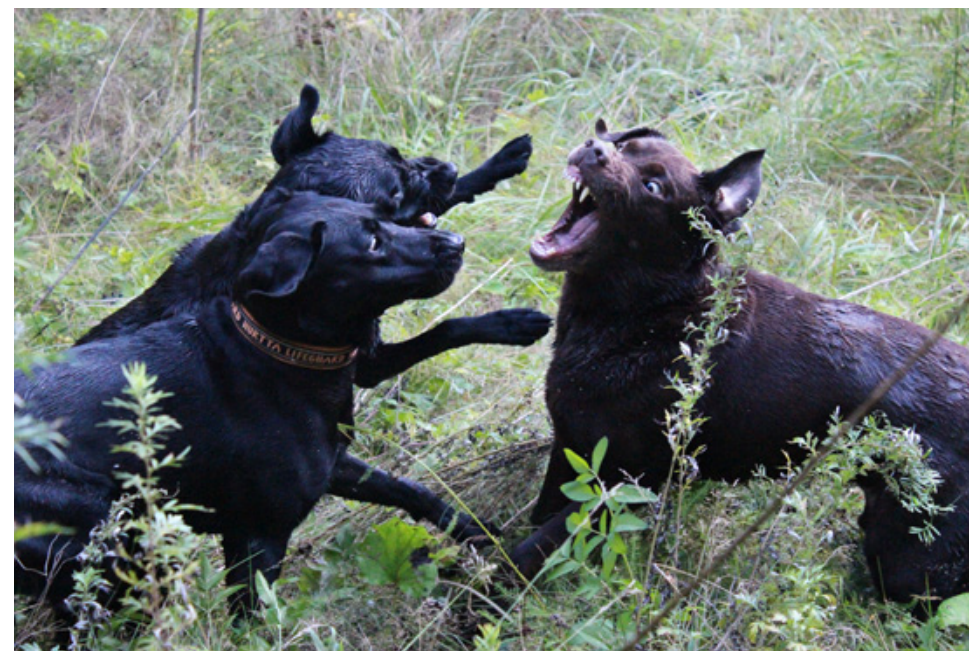
Vetericyn⁺ plus
Luonnollinen - Turvallinen - Tehokas

Ei doping-varoaikaa!

Lieviin ihovaurioihin sekä korvien ja silmien puhdistukseen

- 100% luonnollinen toimintamekanismi
- Ei kirvele, ei värgää karvaa
- Sopii herkkäihoisille: ei allergiso!

www.vetericyn.fi

Kuvakilpailu!

**Osallistu UMN:n valokuvakilpailuun.
Parhaat kuvat ja kuvaajat esitellään lehdessä.
Ja muutenkin kuvia tullaan käyttämään UMN:n julkaisuissa.**

Kategoriat:

- Harrastus
- Metsästys
- Rentoilu

UMN:n nettisivuilta löytyy tarkemmat ohjeet: <http://www.umn.fi>

**Raadissa mukana UMN hallitus ja valokuvaaja Janne Rönni.
Iloista kuvailukesää ☺**

FINLANDIA WORKING TEAM CUP 2016

Uudenmaan Noutajakoirayhdistys (UMN) yhteistyössä Suomen Noutajakoirajärjestön (SNJ) kanssa ottivat vuosi sitten haasteen vastaan jo perinteeksi muodostuneen joukkue working testin järjestämiseksi. Tämä epävirallinen joukkuekilpailu on osallistujamäärältään yksi vuoden suurimmasta noutajien koetapahtumista ja täten asettaa tietynlaisia haasteita mm maastojen, majoituskapasiteetin ja talkooväen suhteen. Tälle vuodelle paikaksi valikoitui Inkoossa sijaitseva Västankvarnin tila, joka tarjoaa hienot maastot koetehtäville sekä mahdollistaa isonkin joukon majoittumisen kävelyetäisyydellä koepaikasta. Tapahtuman ajankohdaksi valittiin huhtikuun alku, jolloin harrastajilla olisi mahdollisuus osallistua mukavaan epäviralliseen kilpailuun juuri ennen virallisten kokeiden alkamista huhtikuun loppupuolella.

Janne Rönni

Joukkue working test on kaksipäiväinen tapahtuma, jossa toisena päivänä kilpailevat kolmen voittajaluokan koirakon joukkueet. Toisena päivänä kisaan osallistuvat kolmen koirakon sekajoukkueet, joista kukin koira edustaa yhtä tasoluokkaa (Alo/Avo/Voi). Lau- antain suorituksiin osallistui tällä kertaa 13 joukkuetta, 39 koirakkoa. Sunnuntain seka- joukkuesarjaan puolestaan osallistui kiitettä- vät 69 koirakkoa edustaen 23 joukkuetta. Vi- konlopun aikana nähtiin hienoja suorituksia ja kilpailu olikin hyvienkistä ja tasaista ihan loppuun asti.

Kiitokset kaikille tapahtumaan osallistu- neille henkilöille. Tapahtuma oli kaikin puo- lin onnistunut ja siitä jäi varmasti monelle taas uusia muistoja mukavasta harrastukses- ta noutajansa kanssa. ♦

FINLANDIA WORKING TEAM CUP - WTC 2016										
9.4.2016		WINNERS CLASS								
JUDGES:		Petteri Hirvonen Teppo Pekkanen Antti Tarkkala Esa Schön								
TEAM	DOG	DOG'S NAME & REG.NR	HANDLER	POST 1	POST 2	POST 3	POST 4	POST 5	TOTAL	TEAM TOTAL
2	A	Ibu FI KVA-FT Starcreek Isaac, FI18468/10	Janne Lähteenaro, Inkeroinen	17	18	19	20	18	92	
	B	Ibu FI KVA Eagle Owl's Ofelia, FI27285/09	Hanna-Mari Juntunen, Inkeroinen	17	14	18	20	0	69	
	C	Ibu Quickrunners Aidan, FI59540/12	Ulla Alhava, Järvenpää	13	17	14	20	15	79	
Team PYÖREÄN POYDÄN RITARIT				47	49	51	60	33		240
3	A	Ibu FI KVA Brookbank Blackbird, FI53798/11	Jari Sarkanlahti	8	19	20	20	19	86	
	B	Ibu Highhut's Zillion, FI14843/13	Pia Antero, Orimattila	18	19	8	20	20	85	
	C	Ibu FI KVA Highhut's Hercules, FI133022/08	Reima Ronkainen	20	20	18	18	17	93	Top Dog
Team RePia Remix				46	58	46	58	56		264
10	A	Ibu Trompeterbakkens Penny, FI16649/11	Pauliina Ahola, Myllykoski	0	15	17	14	15	61	
	B	Ibu Eagle Owl's Rip Van Winkle, FI38448/11	Pasi Tikka, Myllykoski	9	18	16	20	13	76	
	C	Ibu Multi CH Eagle Owl's Quirinus, FI54463/10	Tommy Jansson/Tia Pihlakoski,	16	14	15	20	17	82	
Team THE VIKINGS				25	47	48	54	45		219

FINLANDIA WORKING TEAM CUP - WTC 2016										
10.4.2016		MIXED CLASS								
JUDGES:		Petteri Hirvonen Teppo Pekkanen Antti Tarkkala Esa Schön								
TEAM	DOG	DOG'S NAME & REG.NR	HANDLER	POST 1	POST 2	POST 3	POST 4	POST 5	TOTAL	TEAM TOTAL
6	A (ALO)	knn Woodchuck's Jungle Rose, FI44146/11	Satu Ihalainen, Klaukkala	16	18	17	17	20	88	Top Dog
	B (AVO)	knn Pammukan Adelaine Kultahiekkä, FI1389/11	Milla Pirinen, Klaukkala	20	20	18	20	20	98	
	C (VOI)	knn Miklaus Alsike, FI43846/12	Minna Saarenhelmo, Espoo	3	12	20	18	17	70	
Team PÄÄKAUPUNKISEUDUN KULTAISET ry				39	50	55	55	57		256
7	A (ALO)	Ibu Sympis, FI33429/14	Annika Korpilo	18	20	14	17	20	89	Top Dog
	B (AVO)	Ibu Jummi-Jammien Paparazzi, FI21365/13	Setu & Ilkka Höysti, Kuusankoski	4	18	20	0	19	61	
	C (VOI)	Ibu Blackthorn Blon	Tommi Sarkkinen, Vantaa	20	19	20	20	18	97	
Team KOIRAPALVELU TOMI SÄRKKINEN				42	57	54	37	57		247
14	A (ALO)	knu Monitoimen Brenneke, FI1723/14	Pia Kyllönen, Halkia	18	20	17	18	20	93	Top Dog
	B (AVO)	knu Monitoimen Artemis, FI29216/12	Kirsi & Pertti Katalinen, Lapinlahti	12	10	0	18	16	56	
	C (VOI)	knu Monitoimen Arska, FI29214/12	Aija Kinnunen / Lotta Seppinen	11	13	0	15	4	43	
Team MONITOIMEN KOMIAT				41	43	17	51	40		192
16	A (ALO)	Ibu Reedrunner's Emmanuelle, FI45140/14	Kari Silvennoinen, Lappeenranta	14	20	19	20	17	90	
	B (AVO)	knu Wauhti-Wilvan Wolitto, FI19589/13	Kirsi Riikonen, Lappeenranta	13	18	20	20	18	89	
	C (VOI)	knu Miklaus I Am Oz, FI25195/11	Hannele Pekkanen	16	13	15	15	16	75	
Team KAAKON NOUTAJAKOIRAYHDISTYS				43	51	54	55	51		254
23	A (ALO)	Ibu Stawaskogens Black Arrow, FI 15856/16	Tommy Jansson, Jomala	15	18	18	20	18	89	
	B (AVO)	Ibu Reedrunner's Baylene, FI4779/12	Hanna-Mari Juntunen, Inkeroinen	19	17	14	20	20	90	
	C (VOI)	Ibu Eagle Owl's Rip Van Winkle, FI38448/11	Pasi Tikka, Myllykoski	13	18	15	18	18	82	
Team SOOLOILIJAT				47	53	47	58	56		261

NOME-kurssi kouluttajan silmin

UMNry:n kevään koulutustarjonnassa oli perinteiseen tapaan noutajien taipumuskokeeseen valmentavia NOU-kursseja sekä NOME- ja WT-kokeisiin tähtääville koirakoille tarkoitettuja neljän kerran NOME-kursseja. Minulla oli taas ilo vetää ”Itä-Uudenmaan alajaoston” NOME-kurssi, tällä kertaa yhdessä pitkän linjan harrastajan Liisa Silakan kanssa. Koulutuspaikkana oli aikaisemmilta vuosilta tutuksi tullut ja hyväksi havaittu maatila Loviisan Koskenkylässä. Sen riistapellolla koirakot saivat hyvää hallintatreeniä huumavassa hajumaailmassa, saatoimme hyödyntää laukauksia markkeerauksissa ja tilan läpi virtaavassa purossa pystyi tekemään hieman vesitöitä kevään edistystä.

Ennen kurssin alkua pidimme Liisan kanssa suunnittelupalaverin kahvikupin ääressä, jossa teimme koulutuksen rungon. Osa koirakoista oli jo ennalta tuttuja aikaisemmista koulutuksista tai muista yhteyksistä, joten tiesimme, että ryhmässä on paljon osaavia koiria. Koulutusten suunnittelun haasteena olikin pystyä tarjoamaan jokaiselle jotakin eli keksiä tehtäviä, joiden vaikeustasoa voitiin tarvittaessa helposti muuttaa koirakon osaamistason mukaan. Halusimme myös lisätä onnistumisilla koirien itseluottamusta ja auttaa ohjaajia treenien suunnittelussa esimerkiksi osoittamalla miten harjoiteltaessa useita kertoja samassa maastossa ja rakentamal-

la muistipaikkoja saadaan koirat ”ylittämään itsensä”. Koulutusten tarkoituksena on myös auttaa koirakoita kehittymään kokeita ajatellen, joten koulutusohjelmassa oli kahteen otteeseen walk up sekä drive, joita on usein tehtävinä WT-kokeissa ja joiden harjoittelu ei rajallisten maastojen ja apujoukkojen puutteen vuoksi yleensä onnistu helposti.

Ensimmäisellä kerralla tarkistettiin koirakoiden taso yksinkertaisella linjatehtävällä. Yhdellä tehtävällä oli mahdollista saada käsitys hallinnasta ja yhteistyöstä, seuraamisesta, paikallaolosta, noudosta ja palautuksesta. Peuran ruokintapaikalla varustettu riista-

pelto ja lähellä sijainnut haaska aiheuttivat ylittäviä haasteita muuten helpossa tehtävissä. Hallintaa mitattiin myös toisessa linjatehtävässä sekä muutamassa markkeerauksessa laukausten kera. Maanomistajan saksanseisoja olisi halunnut palavasti mukaan treeneihimme ja oli haukuessaan liannut kaikki talon pellon puoleiset ikkunat. Ohjaajien hallintamotivaatiota lisättiin toteamalla, että seuraavissa treeneissä se, jonka koira karkaa paukuun, pesee maanomistajan ikkunat!

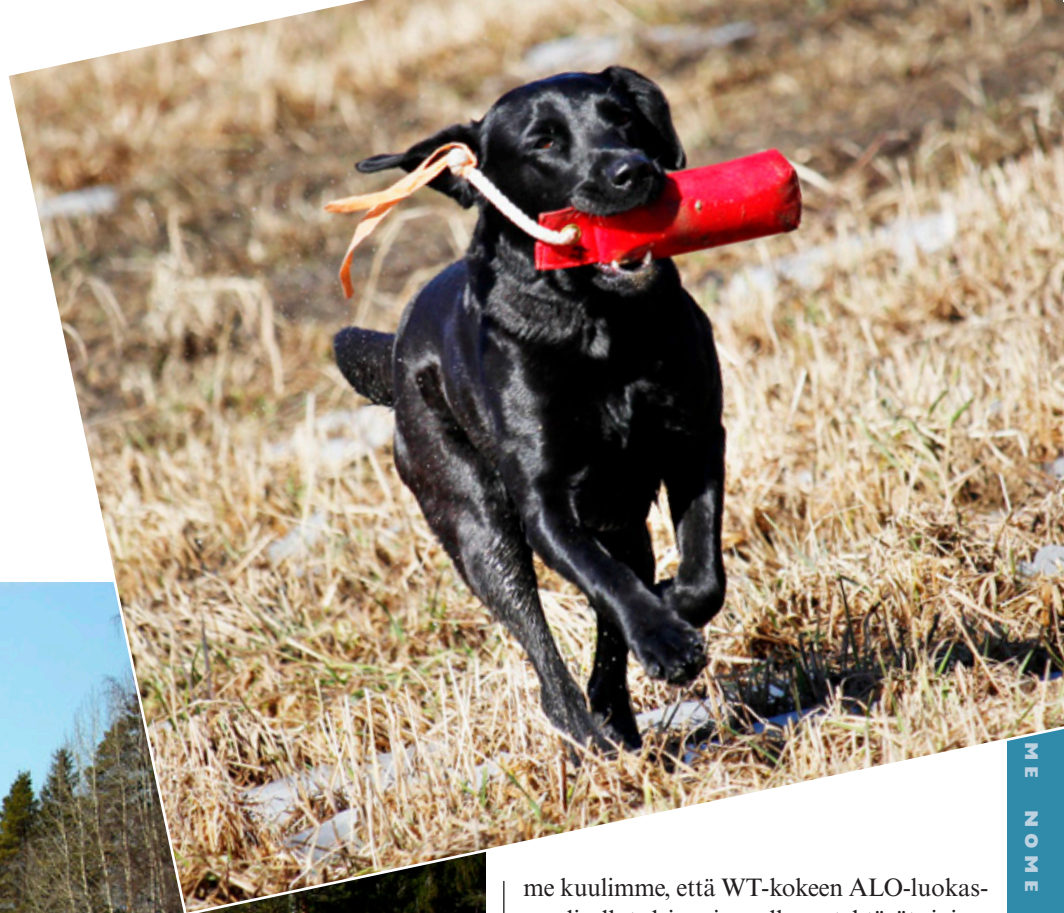
Toisella koulutuskerralla motivoimme taas muutaman uuden linjapaikan markkeeraus- ja lähihakuharjoituksin ja teimme walk up-

tehtävän sekä driven. Walk upissa testattiin koirakoiden hermojen hallintaa, seuraamista ja markkeerauskykyä. Heittoja ja laukauksia tuli sekä eteen että taakse. Walk up on aloittelevalle koiran näkökulmasta melko stressaavaa, koska siinä pitää olla koko ajan hereillä ja joutuu seuraamaan muiden suorituksia ja odottamaan itse toisten tehdessä noutoja.

Ohjaustehtävää vaikeutettiin laittamalla peltoon kaaveita eli metsästyksessä käytettäviä muovisia sorsan kuvia, joihin koira ei saanut koskea matkalla lähihakupaikalle. Osalle koirista kaaveet olivat uusi tuttavuus. Kokeissa on vesitehtävissä aina toisinaan kaaveita, joista välittämättä riista tulee löytää. Koiran

voi totuttaa olemaan välittämättä niistä maalla tehtävissä harjoituksissa, koska vedestä ne on hankalaa saada pois ilman venettä tai pitkä keppiä, joita ei jokaisella välittämättä ole käytettävissä.

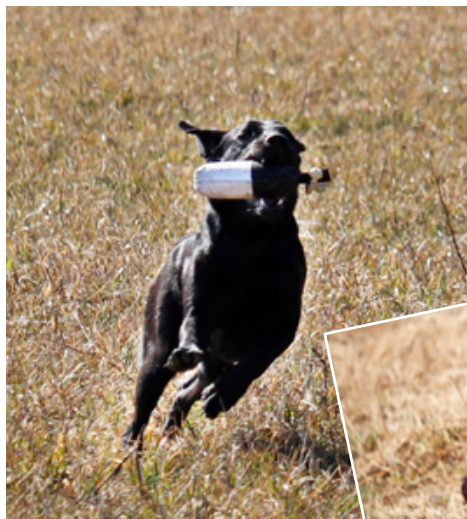
Drivessä toinen kouluttajista ja yksi avustaja metelöivät metsäsaarekkeen sisällä matkien riistan ylösajoa. Muutaman metsässä ammutun laukauksen jälkeen heitettiin markkeeraus, joka ei näkynyt kunnolla pellolla rivissä oleville koirakoille. Luvan saatuaan ohjaaja lähetti koiran alueelle, josta sen tuli löytää markkeeraus. Koirat onnistuivat tässäkin tehtävässä hienosti! Myöhemmin iloksem-

me kuulimme, että WT-kokeen ALO-luokassa oli ollut drive- ja walk up-tehtävät, joissa NOME-kurssin koulutus oli ollut avuksi.

Kolmannella koulutuskerralla keskityttiin markkeerauksiin. Kaksoismarkkeerauksia rakennettiin yksittäisten markkeerausten kautta ja opetettiin koirat maaston vaihtoihin ja ojien ylityksiin. Lisäksi harjoiteltiin linjamarkkeerausta. Kynnettyyn multapeltoon pudonnut dami osoittautui yllättävän hankalaksi ylösotettavaksi monelle koiralle.

Kaikki kiva loppuu aikanaan ja niin myös tämä kurssi. Sekä me kouluttajat että saamamme palautteen perusteella myös kurssilaiset olivat nauttineet koulutuksesta ja kokeneet sen hyödylliseksi. Viimeinen kurssikerta osui vapuaattoon, joten treeneihin olennaisena osana

Koirien ollessa jo aika väsyneitä, päätettiin mukava kurssi avustajamme Idan koiranohjaajille tekemään pieneen tehtävän. Heistä tehtiin koira-ohjaaja -pareja, jotka yhteistyössä noutivat metsään piilotetut herkkupussit ohjauksella. Metsässä ollut ”koira” totesikin, että ohjaajan käsimerkeistä ei aina saanut selkoa pellon toiselta puolen! Vappupiknikillä nautittiin ihania herkkuja ja puhuttiin tulevaisuuden tavoitteista ja koiran rakentamisesta eteenpäin. Harjoitusryhmä oli viihtynyt hyvin yhdessä ja treenien jatkamisesta yhdessä muutaman kerran kuussa sovittiin. Toivottavasti kaikki kurssilaiset innostuvat jossakin vaiheessa kilpailemaan koirillaan! ♦

kuuluivat hassut asut ja piknik-eväät! Teimme taas walk up-harjoituksen, jossa hyödynnettiin edellisillä kerroilla rakennettuja muistipaikkoja ohjauksissa. Koirat toimivat hienosti ja pysyivät tekemään todella pitkiä ohjauksia muistipaikoille. Walk upissa toisen koiran piti muistaa markkeeraus toisen hakiessa ensin linjan. Lopuksi teimme vielä linjamarkkeerauksen kai-

kille koirakoille purolla rakentaen sen ykkös-markkeerauksin. Toinen dami heitettiin puron yli toisen jäädessä rannalle koirakoiden puolelle ja lopuksi nämä yhdistettiin kaksoismarkkeeraukseksi. Kommelluksiltakaan ei välttytty yhden damin juutuessa puuhun. Kouluttajien koirat pääsivätkin kehittämään kiipeilytaitojaan koulutuksen jälkeen.

Annen esitys ”50 päivää ja yötä talkoillen”

JUHLATUNNELMIA

UMN juhli pyöreitä kymmeniä 12.3.2016 Solhemissa. Juhliin saapui lähes 50 kutsuvierasta ja jäsentä ympäri Eteläistä Suomea. Tobina Nyman johdatti juhla-kansan historian havinoihin hienolla diaesityksellä, missä yhdistyksen toimintaa oli kuvattu useampana vuotena. Entisiä puheenjohtajia paikalle saapui viisi eli Arto ja Tuija Wickström, Heli Tuomi, Kaarina Pirilä ja Anne Nuutinen-Mäntylä ja heidänkin toimestaan muisteltiin menneitä, silmäkulmia naurunpyrskähdyksistä pyyhkien. SMN sekä SNJ muistivat myös yhdistystä omilla puheillaan ja viireillään. Hienojen muistelujen jälkeen pääsimme korkkaamaan Anne Nuutinen-Mäntylän ja Pekka Lahden kokoaman pitopöydän, joka vei kielen mennessään. Ilta oli iloinen, täynnä puheensorinaa ja hyvää tunnelmaa ja sen päätti soitannallaan Benny Lovers. Yllä-tysnumerona lavalla kuultiin myös Annen esitys *50 päivää ja yötä talkoillen*. Puolenyön paikkeilla osa juhlijoista jatkoi vielä karaokemailmaan, osan pyörittäessä jo omassa sängyssään. Hienot juhlat, upeat puitteet, mainio ruoka ja mitä parhain juhlaväki. Tästä on hieno käynnistä yhdistyksen seuraavat kymmenet käyntiin. Kiitos vielä kaikille vieraille, te teitte juhlastamme sen arvoisen.

UUDENMAAN OHJUS

Palkitut vasemmalta lähtien:

Ibn Rixman Chocolate & Outi Pekkola (4.sija)

Ibu Eagle Owls Urquhart & Merja Lipponen (2.sija)

Ibu Middle Rivers Gun Bentley & Reetta Peuraniemi (Ohjus2016),

Ibu Waterfowler Fionn & Reijo Taskinen (3.sija)

Ibu Bandit & Marko Bergholm (5.sija),

Tuomarit Antti Tarkkala, Matti Rusi ja Sari Kunnas.

Sanna Tahvanainen

Sanna Tahvanainen

TEKSTI: SANNA TAHVANAINEN

Äitienpäivänä nuuskuteltiin Hirvihaaran metsissä

Vuoden tauon jälkeen Uudenmaan noutajakoirayhdistys järjesti jälleen mejäkokeet jo tutuksi tulleissa maisemissa, Mäntsälän Hirvihaarassa.

Saimme kokeeseen neljä tuomaria, Juhani Heikniemen, joka oli myös kokeen ylituomari, Mari Mamian, Esa Pekkarisen ja Seppo Markelinin ja heidän johdolla kokeeseen pääsi mukaan 24 ilmoittautunutta UMN jäsenen koirakkoa.

Luantaina 7.5 kokoonnuimme klo 9 Hirvihaaran ampumaradan majalle jälkientekotalkoisiin. Aamuleivät kananmunineen maistuivat hyvin ja kahvitkin saimme nauttia posliinikuppeista, mejäkokeen arvon mukaisesti. Osallistujat oli sihteeri Miia Kosken toimes-

ta jaettu jo jälkipareihin ja aamupalan jälkeen kaikki suunnistivatkin omille jäljilleen.

Ihmisiä tuli takaisin metsästä tasaiseen tahtiin ja ampumaradan keittiöstä sai hakea lounaaksi keittoa, joko hirvellä tai makkaralla höystettynä.

Sunnuntai alkoi ratamestari Pertti Päivärinnan tervelupuheella ja tuomareiden esittelyllä. Keskellä olevalla penkillä vasemmalta oikealle: Juhani Heikniemi, Mari Mamia, Seppo Markelin ja Esa Pekkarinen

Kun kaikki olivat jäljet suunnistaneet ja verryttäneet, oli aika suunnata kotiin lepäämään ja valmistautumaan kokeeseen, päivä oli nimittäin lämmin ja sunnuntaista luvattiin vielä lämpimämpää.

Koepäivä 8.5.

Äitienpäivä valkeni aurinkoisena ja pilvettömänä. Aamiaisen ja Juhaniin alkupuhuttelun jälkeen koirakot siirtyivät metsään ja tehtiin laukauksensietotesti. Kaikki läpäisivät sen hienosti ja koe julistettiin alkaneeksi.

Päivän mittaan koirat saivat myös hyvää laukauksensietoa, nimittäin ampumaradalla oli samaan aikaan kilpailut ja tasaista pauket-

Kasperin karahvi ja Hanna Erola Kitin ja tuomari Esa Pekkarisen kanssa

ta kuului koko päivän. Noutajat ovat metsästyskoiria ja heitä moinen toiminta ei haitannutkaan, kunhan ensimmäisten laukausten jälkeen hoksasivat, että tällä kertaa taivaalta ei tipu lintuja, ainoastaan rikkoutuneiden savikiekkojen kappaleita.

Päivän teemana AVO luokan jäljillä oli tuomarin sanoja lainatakseni; puurtaminen. Jäljet olivat hyvin riistarikkaassa maastossa, jo paikan nimenkin mukaisesti ja matkalla oli suota, oja, risukkoa ja joissain kohdin avohakkuutakin. Lämmin päivä, uudet lajiin mukaan tulleet koirat ja tuoreet riistajäljet osaltaan saivat tuloslistalle monta nollaa. Mutta koirissa on paljon potentiaalia, joten ehdotto-

Kirsi Luoman omistama ja ohjaama tuore jälkivalio Namu eli FI JVA Waterfox Red Navajo

Sanna Tahvanainen

masti treenausta ja kohti uusia kokeita.

VOI luokan jäljillä tehtiin jo hyviä tuloksia. Vuoden tauon jälkeen kisattiin myös Kasperin Karahvista, kiertopalkinnosta jonka on luovuttanut Erkki Harakka. Tuon palkinnon saa omakseen Voittajaluokan parhaan tuloksen tehnyt jäsen noutajineen.

Pystin nappasin itselleen Hanna Erola labradorinnoutajanartullaan Kitillä ”Strongline’s Never Walk Alone”. Hanna ja Kiti saivat tuloksen VOI1 ja 47p. Lämpimät onnitelut!

Saimme kokeessa leivottua myös uuden

valion. Kirsi Luoman omistama ja ohjaama novascotiannoutaja Namu tekivät kolmannen VOI1 tuloksen pisteillä 43. Tästä lähtien Namun uusi virallinen nimi kirjoitetaan muotoon FI JVA Waterfox Red Navajo. Paljon onnea Kirsi ja Namu!

Kaikki tulokset löytyvät sivulta www.umn.fi ja sieltä kohdasta keskustelupalsta → mejä → Hirvihaara 8.5.2016 tulokset.

Mejätoimikunnan puheenjohtaja kiittää kaikkia kokeeseen osallistuneita, tuomareita Ju-

hania, Maria, Esaa ja Heikkiä. Ratamestar Pertti Päivärintaa, vastaavaa koetoimitsijaa Ville Kormilaista, Hanna Erolaa ja suuren suurena apuna olleita sihteeri Miia Koskea ja tuomari Mari Mamiaa.

Muistakaa merkata kalenteriin seuraavat kokeet, ne pidetään 7.8 ja paikkana silloinkin hyväksi havaittu Hirvihaaran ampumaradalla oleva maja ja Hirvihaaran maastot. Samalla kyseessä on haasteottelu Auran Nuuskujen, Salon Seudun Noutajien ja Uudenmaan Noutajakoirayhdistyksen välillä.♦

Lämmin ilma veti mehut koirasta jos toisestakin ja useasta autosta kuului tasainen tuhina kokeiden jälkeen. Ei näitä hetkauta suuntaan eikä toiseen taustalla kuuluvat laukaukset.

NOME-tottikset eli NOME-perushallintakoulutukset

NOME-koulutusohjaajakurssilla muutama kesä sitten painotettiin perus- ja hallintakoulutusten tärkeyttä yhdistysten koulustarjonnassa, jotta lajikoulutuksissa voidaan keskittyä olennaiseen. Uudenmaan noutajat ry:llä on tätä kirjoitettaessa ollut viimeisen kuuden kuukauden aikana kolme NOME-perushallintakurssia Agimestassa ja ilmaisia NOME-tottisiltoja Talinhuipun koulutuskentällä. Kiinnostus koulutuksiin on ollut suurta ja koulutettavat ilahduttavan motivoituneita! Tottelevaisuuskoulutuksiin arvioidaan osallistuvan kaikkiaan noin sata koirakoa kevätkauden loppuun mennessä. Näiden lisäksi UMN ry on järjestänyt taipumuskokeisiin valmentavia NOU-kursseja sekä aloitteleville NOME-koirakoille NOME-kursseja, joista voit lukea toisaalta tästä lehdestä.

Talinhuipun ilmaisissa NOME-tottiksissa

on joka kerralla vaihtuva tema, jonka lisäksi tehdään perushallintaa, kuten malttia ja paikallaoloa. Lisäksi kaikissa harjoituksissa koiran on mahdollista kuulla laukauksia. Ensimmäisellä kerralla kouluttajina toimivat Marko Bergholm ja Eric Linko. Koulutuskerran teemanaan oli seuraaminen ja luoksetulo. ”Koirakoiden taso yllätti positiivisesti” Eric sanoo ja toivoo koulutukseen osallistujien verkostoituvan ja jatkavan treenejä myös keskenään, jotta edistyminen jatkuu. ”Myös kouluttajilla oli oikein mukavaa” Marko toteaa ja lupaa olla käytettävissä myös jatkossa.

Marjaana Kousa ja Iina Rinne näyttivät omalla koulutusvuorollaan kaksi perusharjoitusta, joilla on helppoa opettaa koiralle suuntia ja ohjauksia. Kelloharjoituksessa koirakko sijoittuu kuvitteellisen kellotaulun

keskelle ja damit laitetaan ensin noin 10 metrin päähän kellonaikojen 12, 3, 6 ja 9 kohdalle. Koiralle näytetään selkeästi suunta johon sen toivotaan lähtevän ja se lähetetään linjalle hakemaan dami. Kun dami on palautettu, se heitetään takaisin ja käännetään koiran kanssa hakemaan seuraavaa kellotaulun toisesta kohdasta. Koira oppii lähtemään tarkasti osoitettuun suuntaan sekä kääntymään ohjaajan mukana ja luopumaan juuri heite-

tystä damista. Harjoitusta voidaan vaikeuttaa lisäämällä damit myös edellisten kellonaikojen väleihin, hieman aikaisemmin laitettuja kauemmas. Koiran tulee tällöin ohittaa kaksi damia hakiessaan osoitettua damia.

Marjaanan vetämässä ristikkoharjoituksessa opeteltiin myös suuntia ohjausten lisäksi. Molempia harjoituksia voidaan vaikeuttaa pidentämällä matkoja. Perusharjoitusten lisäksi tehtiin jälleen seuraamista, luoksetuloa ja malttia. Ohjaajatkin joutuivat töihin eli noutamaan laukausten jälkeen heitettyjä dameja koirien katsellessa kiltisti paikallaan istuen, vaikka ne olisivat itse kovasti halunneet noutaa.

Viimeinen kevään ilmaisista nometottiksista pidettiin 18.5., jolloin Esa Schön ja Liisa Siilakka auttoivat noudon kouluttamisessa ja siihen liittyvissä ongelmissa sekä opastivat miten pysäytyksiä voi opettaa ja vahvistaa. Talinhuippu osoittautui erinomaiseksi paikaksi hallintakoulutuksille, koska siellä voi ampua, sinne mahtuu paljon koirakoita ja se on aidattu alue, jossa on hieman korkeuserojakin. Positiivisen palautevyöryn perusteella koulutuksille on ollut suuri tarve ja hallitus harkitsee niiden järjestämistä jatkossakin. Maksulliset NOME-hallintakurssit pyörivät taas syksyllä Agimestassa, seuraa ilmoitteluamme! ♦

NOME -koulutusta Koskenkylässä keväällä 2016

Varmana kevään merkinä maaliskuuhun treeni-into NOMEilua kohtaan alkoi pikkuhiljaa nostaa päätään ja onneksi UMN järjesti jälleen koulutusta meille aloittelijoille. Meille tämä olikin jo toinen vuosi Iinan opeissa, ja olikin todella mukava tulla ”kertauskurssille”.

Neljän kurssikerran aikana Iina ja Liisa onnistuivat esittelemään meille kattavasti erilaisia harjoituksia, joihin allekirjoittanutkin törmäsi ennemmin kuin osasi arvatakaan; toukokuun kokeessa tuli vastaan hyvin samantyyppisiä tehtäviä. Harjoittelimme Iinan ja Liisan kanssa markkeerauksia kaaveiden taakse pelolle, mikä varmasti auttoi samantyyppisessä tehtävässä kokeessa (tosin koetilanteessa täytyi käydä vähän ohimennen kolistelemassa kaaveita kun oli sen verran kiire...). Myös drivea ja walk-up:ia päästiin harjoittelemaan ison ryhmän kanssa, mikä oli tietysti erityisen arvokasta, yksin näitä onkin vaikea treenata. Linjoja tehtiin pääosin muistipaikkojen avul-

la, mikä vaikutti toimivan hyvin näiden koirien kanssa. Treenipaikka Koskenkylässä oli niin loistava, että laajojen peltojen ja metsäkaistaleiden lisäksi alueella oli sopivan leveä vesiväylä, jota voitiin käyttää myös vesityökentelyn harjoitteluun. Huh, huh, aikas paljon kotiläksyjä tuli pienelle labbikselle...

Kokonaisuudessaan neljään treenikertaan mahtui paljon asiaa ja monta hyvää harjoitusta, joita voi viedä eteenpäin ja vaikeuttaa omissa treeneissä. Iinalla ja Liisalla oli ilmiömäinen kyky suunnitella harjoitukset niin, että koirat pääosin suoriutuivat tehtävistä. Lisäksi tämän vuoden ryhmä oli todella tasainen, mikä varmasti helpotti treenien toteutusta. Vappuaaton piknik kruunasi loistavan kurssin ☺ Suurkiitos Iinalle, Liisalle, maanomistajalle sekä kaikille mukaville kurssilaisille! Harjoitukset jatkuvat ☺

T. SANNA VIITANEN & VAPPU

NOME-kurssi kurssilaisen näkökulmasta

Minulla oli ilo osallistua kahden perheeseemme kuuluvan metsästyslinjaisen labradorin kanssa UMN:n kisoihin tähtäävien koirakoiden treeniryhmään.

Kurssi oli minulle erityisen tärkeä, koska nome/wt –urani on vasta alkumetreillä. Neljän koulutuskerran aikana jaoin koulutusajan kahden koirani kanssa. Tämä jako toimi erittäin hyvin – 1,5h treeniä/koira oli aivan riittävä nuorille koirilleni.

Opin kurssilla paljon uusia asioita. Drive ja eye wipe tulivat käytännössä tutuiksi. Muistipaikkojen rakentaminen samoille paikoille treenikuukauden aikana tuotti lopulta hienoa tulosta, kun koiramme pystyivät suoriutumaan jo hyvinkin pitkistä linjoista. Oli hienoa huomata kaikkien koirien edistyminen.

Ensimmäisellä harjoituskerralla sattui koirien karkailua ja liiallista kuumumista, mutta hienosti kaikki koirat vähitellen tottuivat laukauksiin, treenaamaan yhdessä ja ennen kaikkea kuuntelemaan meitä ohjaajia!

Kouluttajamme rakensivat järjestelmällisesti meille treenejä, jotka vähitellen muuttuivat vaikeammiksi koirien tason huomioiden. Ohjeet, joita saimme olivat selkeitä ja koirakkokohtaisia. Jouduin kysymään selityksiä ihan perustermeille ja aina vastaukset olivat ystävällisiä ja perusteellisia.

Tällaiset kurssit ovat tärkeitä, koska henkilökohtaisesti olen kokenut, että Uudenmaan alueella on varsin niukasti tarjolla nome/wt koulutusta.

Kurssin jälkeen osallistuin toisella koirallani elämäni ensimmäiseen wt-kisaan, joka oli hyvä ja opettavainen kokemus. Ja nuorempi koirani taipui taippareissa hienosti.

Nyt vain treeniä lisää ja taitojen karttuesaa kisaamaan!

Lämpimät kiitokseni taitaville kouluttajillemme Iinalle ja Liisalle!

SATU PALO JA LUNA & KAPU

A taste of Sweden

BOZITA ROBUR

Paremmen toimiva
– paremmat tulokset

Bozita Robur on Ruotsissa valmistettu super-premium koiranruoka, joka vahvistaa koirasi kehoa ja sen toimintoja. Se sisältää erittäin paljon tuoretta ruotsalaista lihaa sekä ravintoaineita, jotka yhdessä pitävät koirasi ruoansulatuksen ja nestetasapainon optimaalisessa balanssissa. Bozita Robur -sarjasta löydät täydellisen vaihtoehdon koirasi kaikkiin elämänvaiheisiin. Koirien testaamat maut.

BOZITA
ROBUR TRIESTE
The Functional Dog Food

www.bozita.com

Hyvää ruokaa
Lantmänneniltä.

Lantmännen Doggy AB, Finland • puh. 09 454 3396